

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راهبردهای تحول در برنامه های قرآنی رسانه ملی

نشست تخصصی ۱۶ ام بهمن ۱۴۰۰

محمدحسین محمدزاده

إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ (رعد/ ۱۱) ضرورت
تحول و لزوم آن برای کسب دستاوردهای مهم

✓ اولویت آغاز تحول از تحول درونی

✓ تحول درونی زمینه تحقق تحول بیرونی

✓ وعده الهی بر نتیجه بخش بودن قطعی تحول

نگاه تحولی و تحول خواه مقام معظم رهبری:

ملهم از بیانیہ گام دوم:

بازنگری تحولی نسبت به همه عناصر و عوامل مؤثر در تمدن‌سازی نوین اسلامی، با لحاظ عناصری چون عزم و اراده، تحول‌خواهی و پیشرفت‌طلبی، روحیه انقلابی، امید، روحیه جوانی، نگاه جدی به علوم و پژوهش با هدف غایی تحقق تمدن نوین اسلامی در حکومت جهانی حضرت مهدی (عج)

توصیه های قرآنی معظم له مبنی بر ارتقا و گسترش سطح تلاوت، آموزش،
حفظ، مفاهیم و تبلیغ قرآن کریم در جامعه با اهتمام همه دستگاه های
ذی ربط

- مصرح در حکم انتصاب رئیس رسانه ملی:
ارتقای سطح آگاهی و معرفت عمومی، هدایت فرهنگی، تقویت
روحیه و احساس هویت ملی، ترویج سبک زندگی اسلامی و رشد
کیفی برنامه‌ها و بهره‌گیری از ابتکار...

مفهوم‌شناسی تحول:

- تحول در لغت به معنای تغییر حال و وضعیت به حال و وضعیت دیگر است و در اصطلاح به معنای تغییر در وضعیت موجود برای رسیدن به وضعیت مطلوب و متعالی به کار می‌رود.

مفهوم‌شناسی برنامه قرآنی:

- تعریف تحولی و متعالی از برنامه قرآنی:

- برنامه قرآنی برنامه‌ای است رسانه‌ای (شنیداری، دیداری و مجازی)، که با محوریت یک یا چند عنصر و وجه قرآنی مانند تلاوت، مفاهیم، معارف و آموزش قرآن کریم یا پیرامونی قرآن مانند خبر قرآنی، با حداقل یکی از هدف‌های ارتقای شناخت نسبت به قرآن کریم، درک عظمت آن، هدایت‌یابی (اهتداء) به وسیله آن و انس با آن و جریان قرآن در عرصه‌های مختلف زندگی تولید و ساخته می‌شود.

انواع و وجوه تحول:

- ایجاد
- اصلاح
- ارتقا
- تقویت
- توسعه

حیطه‌های تحول:

- شناخت و نگرش
- انگیزه و علاقه‌مندی
- رفتار، اقدام و عمل

ساخت‌های تحول:

- فرد
- گروه
- جامعه
- **سازمان:**
- ساختار
- فرایندها
- بخش‌ها
- نیروی انسانی
- محصول (برنامه)

عوامل و عناصر مؤثر در برنامه‌های قرآنی:

- عوامل و عناصر درونی (درون برنامه)
- عوامل و عناصر بیرونی

عوامل و عناصر درون برنامه:

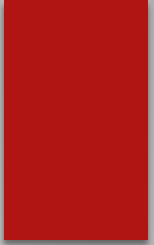
- عوامل تولید:

- ایده پرداز، طراح، تهیه کننده، کارگردان، نویسنده، پژوهشگر، تدوینگر، گوینده، گزارشگر، کارشناس، هنرمند و قهرمان قرآنی

مواد برنامه‌ای (متریال)

- تلاوت (تحقیق، ترتیل، استودیویی، مجلسی، کامل، کوتاه، بلند، فراز، مناسبتی، موضوعی، اقتضائی و...)

-
- نغمات دینی (تواشیح، ابتهال، اذان، دعا و...)
  - متن، گوینگی، اجرا و کارشناسی (ترجمه، تفسیر، مفاهیم، معارف، آموزش)

- فرایندها (طراحی، تولید، توزیع پیام کنداکتور، برآورد مالی و...)
- ویژگی‌ها، اقتضائات، قالب‌ها و لوازم رسانه‌ای (دیداری، شنیداری و مجازی)
- فن‌آوری‌های دیداری، شنیداری و مجازی
- بازنمایی
- جذابیت
- برندینگ
- سطح و طبقه برنامه
- و ...

عناصر و عوامل برون برنامه :

- پیشرانان (رئیس، معاونان، مدیران شبکه‌ها، مدیران و رؤسای مراکز، مدیران گروه‌ها)
- فرایندها (طراحی، توزیع پیام، کنداکتور، تعیین سطح و طبقه برنامه، بودجه، اختصاص امکانات و ...)

مهم ترین راهبردهای تحولی در برنامه‌های رسانه ملی

۱- راهبرد شناختی یک:

شناخت و نگرش صحیح درباره نسبت قرآن با رسانه ملی: نسبت قرآن با رسانه ملی، هم مانند نسبت خون با بدن است و هم مانند نسبت قلب به عنوان یکی از اعضای مهم با بدن است. رسانه ملی دانشگاه است. وجود دانشکده تخصصی قرآنی در یک دانشگاه عمومی کفایت از پرداختن سایر دانشکده ها به موضوع قرآن نمی کند.

▪ مبارزه با خطر شبکه قرآن بسندگی و رادیو قرآن بسندگی و مهجوریت قرآن در شبکه های دیگر

▪ مبارزه با خطر تلاوت بسندگی و مهجوریت قرآن در جاری شدن در عرصه های مختلف تفسیر، مفاهیم و معارف، برنامه های فاخر (مانند کارهای نمایشی الف و الف ویژه)، برنامه ریزی ها و مدیریت ها و سبد نیاز خانواده و مهمترین علاقه مندی و گرایش های اعضا خانواده و سایر شئون و عرصه های زندگی

۲- راهبرد شناختی دو :

شناخت و نگرش صحیح به اهمیت و جایگاه قرآن به عنوان یک امر راهبردی همچنانکه رهبر فرزانه انقلاب فرمودند:

مبارزه با مهجوریت قرآن در مسائل کلان رسانه ملی و تاثیر شناخت متعالی در راهبردی دانستن قرآن در تدوین اسناد تحولی و راهبردی رسانه ملی و برنامه‌ریزی‌ها و تعیین وظایف اصلی رسانه همچون هدایت افکار عمومی، تبیین و تعمیق باورهای دینی، رشد اخلاق روشن بینانه، ایجاد امید، هویت ملی، اسلامی و انقلابی، عدالت گستری و...

۳- راهبرد ساختاری :

- ارتقای سطح تاثیرگذاری قرآنی و مدیریتی نسبت به کل فضای رسانه ملی با ایجاد و تاسیس مرکز تولید برنامه‌هایی قرآنی و نغمات دینی
- تحت پوشش قرار دادن مدیریتی کلیه شبکه‌ها و کانال‌های تخصصی قرآنی و معارفی و گروه‌های معارف کلیه شبکه‌ها
- دارای بودجه مناسب و بهترین امکانات تولید برنامه‌های دیداری، شنیداری و مجازی
- دارای اختیار تولید یا مشارکت در تولید آثار فاخر قرآنی (الف و الف ویژه)

۴- راهبرد تحولی در تعاریف و فرایندها (یک):

- بازتعریف برنامه قرآنی با نگاه تحولی و متعالی (همان تعریف مذکور در ابتدا) با لحاظ امکان استفاده از حداکثر ظرفیتها، قالبها، فناوریهای رسانه، طبقه های بالای برنامه‌ای و...)

۵- راهبرد تحولی در فرایندها (دو):

- توسعه در مبدا فرایند ایده پردازی و طراحی برنامه های قرآنی شامل افراد حرفه ای قرآنی، حرفه ای رسانه ای، هیات های اندیشه ورز، موسسات قرآنی، پژوهشگران و... سفارش طرح براساس نیازهای احصاء شده.

۶- راهبرد تحولی در فرایندها(سه) :

- تحول در فرایند مالی(تقویت و پشتیبانی مالی) و اختصاص بودجه متناسب با تولید برنامه های قرآنی در همه ساختارها و قالب های برنامه سازی و اختصاص همه امکانات لازم فنی.

۷- راهبرد تحولی در فرایندها (چهار):

- تحول و توسعه در فرایند تولید با خروج از تمرکز تولید تلاوت و کمک به تحقق بازار تلاوت با تولیدات داخل و خارج از رسانه همراه با نظارت رسانه ملی (شورای عالی قرآن ...)

۸- راهبرد آموزش و تربیت نیروی انسانی:

- آموزش سواد رسانه ای، ایده پردازی، طراحی برنامه، نویسندگی، فیلم نامه نویسی و برنامه سازی به قرآنیان علاقه مند و دارای قریحه رسانه ای
- آموزش قرآنی کاربردی مرتبط با برنامه سازی قرآنی به عوامل حرفه ای رسانه ای
- برگزاری آموزش ها
- کارگاهی و ضمن خدمت توسط بخش آموزش رسانه ملی، شورای عالی قرآن، موسسات آموزش قرآن و رسانه
- ایجاد رشته تخصصی قرآن و رسانه با مشارکت دانشگاه های علوم قرآنی و صداوسیما و شورای عالی قرآن

۹- راهبر در فتاری: تحول و تعالی آحاد و گروه های جامعه قرآنی :

- ارتقای رسانه‌ای قاریان، مرتلین، مبتهلین، موشحین، کارشناسان آموزش، مفسرین و ... به کنشگران قرآنی و رسانه‌ای و چندرسانه‌ای و ایفای نقش مستقیم در تولید محتوا در بازار محتوا (فضای مجازی و متاورس)

والسلام عليكم ورحمت الله